

حقوق و سیاست گذاری کارآمد (سیاست گذاری جهانی برای جامعه آسیب دیده)

با ویراسته

دکتر عباس خدی

معاون حقوقی رئیس جمهور

نویسندگان

پیکر کرکلو، جک کرین، اینک مارشال و لنیز بارو

ترجمه

دکتر حسین غلامی

استاد دانشگاه علامه طباطبائی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فیبا

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان و نام پدیدآور: حقوق و سیاست‌گذاری کارآمد (سیاست‌گذاری جنایی برای جامعه آسیب‌دیده) / نویسندگان هایک پ. گرامکو ... [و دیگران]؛ ترجمه حسین غلامی.
مشخصات نشر: تهران، ریاست جمهوری، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، اداره چاپ و انتشار، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۲۱ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س م.

شابک: ۹۹-۴-۸۸۰۴-۶۰۰-۹۷۸-۱۶۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Addressing the enforcement gap to counter crime investing in public safety, the rule of law and local development in poor neighborhoods.

یادداشت: نویسندگان هایک پ. گرامکو، جک گرین، اینک مارشال، لیزا بارو.
یادداشت: کتابنامه.

موضوع: جرم و جنایت -- سیاست دولت

موضوع: Crime-- Government policy

موضوع: جرم و جنایت - پیشگیری

موضوع: Crime prevention

موضوع: پلیس و جامعه

موضوع: Police-community relations

موضوع: گرامکو، هایک پی.

موضوع: Gramckow, Heike P.

شناسه افزوده: جنیدی، لعبا، ۱۳۴۷-، مقدمه‌نویس

شناسه افزوده: غلامی، حسین، ۱۳۴۸-، مترجم

شناسه افزوده: ایران، ریاست جمهوری، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات کشور، اداره چاپ و انتشار

رده‌بندی کنگره: HV۶۱۸۷

رده‌بندی دیویی: ۳۶۴

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۶۰۸۲۳

وضعیت رکورد کتابشناسی: فیبا

حقوق و سیاست گذاری کارآمد (سیاست گذاری جنایی برای جامعه آسیب دیده)

با دیباچه دکتر لعیا جنیدی، معاون حقوقی رییس جمهور
نویسندگان:

هایک پ. گرامکو، جک گرین، اینک مارشال و لیزا بارو

مترجم: دکتر حسین غلامی، استاد دانشگاه علامه طباطبائی

صفحه آرای: ام سلمه نوری

ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات کشور،

اداره چاپ و انتشار

تاریخ و نوبت چاپ: چاپ اول (تابستان ۱۴۰۰)

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰/۰۰۰ ریال

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

نشانی: تهران، خیابان ولی عصر، قبل از چهارراه جمهوری اسلامی، شماره ۱۱۵۸

پيامک: ۶۴۴۵۵۵۷۷۷۷

کد پستی: ۱۳۱۶۷۶۷۴۵۱

تلفن: ۰۹۸۲۱-۶۶۴۹۲۷۰۸

دورنگار: ۰۹۸۲۱-۶۶۴۹۲۷۰۷

پایگاه اینترنتی: www.dotic.ir

پست الکترونیک: law@iripo.ir

تمامی حقوق مادی این اثر برای معاونت حقوقی رییس جمهور محفوظ است.

فهرست مطالب

۶.....	دبیاچه معاون حقوقی رئیس جمهور
مقدمه مترجم: جرم و توسعه در جامعه آسیب دیده؛ در انتظار حکمرانی خوب برای سیاست جنایی	
۱۰.....	رفاه گرا
۱۴.....	پیشگفتار

بخش اول: جرم، فقر و پلیس (۱۵)

۱۷.....	۱. مقدمه
۱۸.....	تلاش های بین المللی برای رسیدگی به مسئله
۲۲.....	اجرای قانون می تواند بهبود یابد
۲۴.....	۲. هزینه و تأثیر بالای جرم و دامن می بر فقر
۳.....	۳. ایجاد و پایداری جوامع سالم: برنامه ای برای پیشگیری از جرم و اجرای قانون در
۲۹.....	محله های فقرنشین
۳۲.....	۴. یادگیری از تجربیات گذشته: تمرکز باید محلی باشد
۳۲.....	درس ها قابل انتقال هستند
۳۳.....	اثرات شهرنشینی در سراسر جهان
۳۵.....	۵. درک دامنه جرم در زمینه اجتماع
۳۷.....	موضوع مهم: خشونت علیه زنان
۳۸.....	۶. سیستم های کنترل اجتماعی و اهمیت اجرای قانون
۳۹.....	کنترل اجتماعی و بی نظمی اجتماعی
۴۱.....	اثر جمعی
۴۱.....	۷. اصلاح نقش پلیس - پتانسیل سرمایه گذاری
۴۲.....	مدل های جدید پلیسی گری، از سنتی به جامعه محور
۴۳.....	مفاهیم سنتی پلیسی گری
۴۶.....	رویکردهای جایگزین
۴۶.....	پلیسی گری جامعه محور: انگاره های اساسی
۴۹.....	پلیسی گری مسئله محور در محله های شهری
۵۱.....	۸. ارزش افزوده دیدگاه های جدید پلیسی گری
۵۲.....	پلیس به عنوان کنترل اجتماعی رسمی در سطح جامعه
۵۴.....	ریشه های جرم، سایر بیماری های اجتماعی را بازتاب می دهد

۵۶.....	بخش خصوصی نقش دارد.....
۵۷.....	۹. قطعه‌ای مهم از معما: تعهد به عدالت ترمیمی.....
۶۰.....	۱۰. سرمایه‌گذاری در زمینه مشارکت پلیس و جامعه.....
۶۱.....	اهمیت ادغام افقی و عمودی.....
۶۲.....	نمونه‌هایی از اجرای موفقیت‌آمیز.....
۶۳.....	همسوسازی جامعه در همه زمینه‌ها.....
۶۵.....	۱۱. موانع چالش‌برانگیز در مسیر اجرای روش‌های مؤثر پلیسی‌گری.....
۶۶.....	تلقی کل جامعه به عنوان بزهکار.....
۶۸.....	مشکل خاص فساد و سایر جرایم پلیس.....
۷۰.....	پیامدهای فساد و جرم پلیس.....
۷۱.....	۱۲. پلیسی‌گری جامعه‌محور و مسئله‌محور و ترمیمی: محوریت رویکرد حقوق بشری عنوان بزهکار.....
۷۳.....	نتیجه‌گیری عنوان بزهکار.....
۷۴.....	منابع.....

بخش دوم: گزینه‌های بانک جهانی برای تعامل با پلیس (۸۶)

۸۷.....	۱. سرمایه‌گذاری در اصلاحات پلیس: پیوندی به توسعه موفق.....
۸۹.....	اجرای قانون: یک قطعه بحرانی.....
۹۱.....	اصلاح خدمات پلیس: فرصت‌ها و چالش‌ها.....
۹۳.....	۲. ایجاد زمینه برای تغییرات مؤثر.....
۱۰۰.....	۳. عناصر عملی اصلاحات پلیس.....
۱۰۰.....	سطح مداخلات و اقدامات خروجی.....
۱۰۵.....	آماده‌سازی برای سرمایه‌گذاری.....
۱۰۶.....	گزینه‌های آغازین تعامل جهت آماده‌سازی برای تغییر سازمانی بلندمدت‌تر.....
۱۱۰.....	ارزش یک برنامه آزمایشی.....
۱۱۲.....	سرمایه‌گذاری در تربیت و آموزش پایدار پلیس برای بلندمدت.....
۱۱۴.....	سرمایه‌گذاری برای توسعه چارچوب‌های عملکرد پلیس و مقیاس‌های اندازه‌گیری پیشرفت و توسعه پایدار سیستم برای بلندمدت.....
۱۱۵.....	۴. نتیجه‌گیری: ترویج تغییر سازمانی.....
۱۲۰.....	منابع.....

دیباچه معاون حقوقی رییس جمهور

۱. «انجام امور و مسائل حقوقی دولت» و ساماندهی سازمان حقوقی دولت در جای جای ارکان آن به هدف شناسایی، نگه‌داشت، ستاندن و پایش حقوق دولت و ملت در همه اطراف، سمت و سوها، ابعاد و جهات آن، در چارچوب اصل ۱۲۴ قانون اساسی توسط رییس جمهور به معاون حقوقی رییس جمهور سپرده می‌شود. برای رسیدن به این هدف بزرگ و فراگیر، شایسته است کارها و بخش‌هایی در معاونت حقوقی رییس جمهور تعریف شود که مانند و متناظر آن در سایر ارکان دولت نیز پیش‌بینی شده باشد. با همین رویکرد و نگرش بخش‌های متفاوت معاونت حقوقی رییس جمهور در چهار معاونت متفاوت اما بسته و پیوسته به هم چیده شده است. به این ترتیب، مجموعه معاونت حقوقی دارای چهار معاونت «امور حقوقی دولت»، «هماهنگی و برنامه‌ریزی حقوقی دستگاه‌های اجرایی»، «تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات» و «تحقیقات، آموزش و حقوق شهروندی» است که به‌طور مستقیم زیر نظر و مدیریت معاون حقوقی رییس جمهور به انجام وظیفه قانونی می‌پردازند. افزون بر این، مسئولیت‌ها و وظایف و اختیارات معاونت اجرای قانون اساسی رییس جمهور نیز در دولت‌های یازدهم و دوازدهم از سوی رییس جمهور به معاون حقوقی رییس جمهور واگذار شده که در قالب دو معاونت پژوهش و ترویج قانون اساسی و ارتباطات و پیگیری اجرای قانون اساسی در کنار چهار معاونت پیش‌گفته، تحت نظارت معاون حقوقی رییس جمهور فعالیت می‌کنند.

به این سان، معاونت حقوقی رییس جمهور در این دولت مأموریت یافته است تا در زمینه تهیه و تدوین لوایح و پیش‌نویس مقررات و همچنین تصویب‌نامه‌ها و بررسی موافقتنامه و پیمان‌های بین‌المللی، رفع اختلاف میان دستگاه‌های اجرایی دولتی و عمومی راجع به اموال منقول و غیر منقول و وظایف آنها، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، برنامه‌ریزی و هماهنگی حقوقی میان دستگاه‌های اجرایی، ترویج قانون اساسی و نظارت بر چگونگی اجرای اصول آن در پرتو اصول ۱۱۳ و ۱۲۱ قانون اساسی، آموزش و پژوهش‌های حقوقی، گفتمان‌سازی حقوقی و پایدار ساختن رویکرد حقوقی دولت اقدام

نماید. آشکار است که، این معاونت در دو سطح سیاست‌گذاری و هنجارگذاری حقوقی و نیز اجرای تدابیر حقوقی به ایفاء نقش مبادرت می‌ورزد.

۲. سیاست‌گذاری حقوقی فرآیندی است که در چارچوب آن، پس از شناسایی مشکلات و مسائل حقوقی و تهیه دستور کار و اولویت‌گذاری در راستای شناسایی راهکارها، اجرای آنها و ارزیابی تدابیر اجرا شده گام برداشته می‌شود. این معاونت از رهگذر مأموریت یافتن در زمینه تهیه و تدوین لوایح و پیش‌نویس مقررات و همچنین پایش مقررات تنظیمی از سوی سایر ارکان دولت و بهبود آن، نقش انکارناپذیری در جریان‌سازی و گفتمان‌سازی حقوقی، تدوین رویکرد و سیاست‌های حقوقی و تعریف راه‌های اجرای آنها و در واقع هنجارگذاری و دیدگاه‌پردازی حقوقی دارد.

در این زمینه، علاوه بر تهیه و تدوین لوایح و پیش‌نویس مقررات، اظهارنظرهای حقوقی نسبت به پیش‌نویس تصویب‌نامه‌های پیشنهادی در دولت، بررسی و ارزیابی لوایح تهیه شده در قوه قضائیه، بررسی و اظهارنظر نسبت به طرح‌های نمایندگان مجلس شورای اسلامی، تنظیم و اصلاح متن موافقتنامه‌ها و پیمان‌های بین‌المللی و اظهارنظر در این باره، بررسی عضویت دولت در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی از جمله جلوه‌های ایفاء نقش این معاونت به‌شمار می‌رود.

۳. هماهنگی، نظارت و برنامه‌ریزی حقوقی، رسیدگی به اختلاف‌ها در زمینه تعیین بهره‌بردار و مستندسازی اموال غیرمنقول، پاسخ به استعلام‌های حقوقی دستگاه‌های اجرایی، تدوین نظریه‌های حقوقی و ایجاد رویه‌های حقوقی یکپارچه در دستگاه‌های اجرایی، هماهنگی و رفع اختلاف حقوقی میان دستگاه‌های اجرایی که جلوه‌ای از قضا‌زدایی و ترویج هماهنگی و سازش حقوقی است، از مأموریت‌های مهم این معاونت در زمینه عرصه کنش‌گری‌های حقوقی می‌باشد. همچنین، تهیه و طرح دعاوی و شکایت‌های حقوقی دولت جمهوری اسلامی ایران در مراجع قضایی داخلی و نیز دادن مشاوره و پیشنهاد‌های مناسب، مشارکت در تهیه درخواست‌ها، اعتراض‌ها و دعاوی دولت یا مؤسسات دولتی ایرانی در مجامع، سازمان‌ها و محاکم بین‌المللی از مأموریت‌های این معاونت است.

۴. تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور از دیگر نقش‌های برجسته و پیشینه‌دار این معاونت است. در ابتدای دهه ۱۳۵۰، سازمان تنقیح و تدوین قوانین و مقررات کشور به منظور تدوین قوانین و مقررات کشور، پیشنهاد تنقیح آنها و تنظیم و تدوین کلیه قوانین و مقررات اجراپذیر تأسیس شد. این فعالیت همچنان ادامه دارد و معاونت حقوقی رییس‌جمهور در این خصوص با دقت بالا به تنقیح قوانین و مقررات در قالب تدوین پیش‌نویس لوایح و تصویب‌نامه‌های تنقیحی جهت طی مراحل قانونی، انتشار مجموعه‌های تنقیحی و... مبادرت می‌ورزد.